आयुर्वेद गाउँघर क्लिनिक कार्यक्रमको आधिकारिक प्रतिबेदन

१. कार्यक्रमको नाम

आयुर्वेद गाउँघरक्लिनिक कार्यक्रम

२. आयोजना गर्ने निकाय

नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र, मेल्लेख

३. कार्यक्रम सञ्चालन क्षेत्र

मेल्लेख गाउँपालिका, अछाम
(वडा नं. १ देखि वडा नं. ८ सम्म)

४. पृष्ठभूमि / परिचय

नेपाल सरकार तथा स्थानीय सरकारको स्वास्थ्य नीतिअनुसार परम्परागत आयुर्वेदिक उपचार प्रणालीलाई प्रवर्द्धन गर्दै नागरिकहरूलाई सहज, सुलभ तथा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले आयुर्वेद गाउँघर कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको हो।
यस कार्यक्रम अन्तर्गत मेल्लेख गाउँपालिकाका विभिन्न वडामा पुगेर स्थानीय नागरिकहरूलाई आयुर्वेदिक स्वास्थ्य परीक्षण, परामर्श तथा औषधि वितरण सेवा प्रदान गरिएको थियो।

५. कार्यक्रमको उद्देश्य

यस कार्यक्रमका प्रमुख उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन्:

मेल्लेख गाउँपालिकाका नागरिकहरूलाई गाउँस्तरमै आयुर्वेदिक स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउनु।

सामान्य तथा दीर्घरोगी बिरामीहरूको पहिचान गरी आवश्यक उपचार तथा परामर्श प्रदान गर्नु।

आयुर्वेदिक उपचार पद्धतिप्रति नागरिकहरूमा विश्वास तथा जनचेतना अभिवृद्धि गर्नु।

रोग निवारण, स्वास्थ्य प्रवर्द्धन तथा स्वस्थ जीवनशैली विकासमा सहयोग पुऱ्याउनु।

६. कार्यक्रमको महत्त्व

यस आयुर्वेद गाउँघर कार्यक्रमले ग्रामीण तथा दुर्गम क्षेत्रका नागरिकहरूलाई घरदैलोमै स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराएको छ। आर्थिक, भौगोलिक तथा यातायातको अभावका कारण स्वास्थ्य संस्थामा पुग्न नसक्ने नागरिकहरूका लागि यो कार्यक्रम अत्यन्त उपयोगी साबित भएको छ। साथै, परम्परागत आयुर्वेदिक उपचार

प्रणालीको संरक्षण, प्रवर्द्धन तथा दीर्घकालीन स्वास्थ्य सुधारमा यस कार्यक्रमको महत्वपूर्ण योगदान रहेको छ।

७. सेवाग्राही विवरण

यस कार्यक्रमबाट जम्मा३७० जनाबिरामीहरुले प्रत्यक्ष आयुर्वेदिक स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गरेका छन्।

सेवाग्राहीहरुमा पेट तथा पाचन प्रणाली सम्बन्धी समस्या, जोर्नी तथा हड्डी दुखाइ, छाला रोग, श्वासप्रश्वास सम्बन्धी समस्या, उच्च रक्तचाप, मधुमेह तथा सामान्य रोगका बिरामीहरु रहेका थिए।

८. उपलब्धि

३७० जना नागरिकलाई आयुर्वेदिक स्वास्थ्य सेवा प्रदान।
आयुर्वेदिक उपचारप्रति स्थानीय नागरिकहरूको सकारात्मक धारणा विकास।
गाउँस्तरमै स्वास्थ्य सेवा विस्तार भई नागरिकको समय र खर्चमा बचत।

९. निष्कर्ष

मेल्लेख गाउँपालिकामा सञ्चालन गरिएको आयुर्वेद गाउँघर कार्यक्रम प्रभावकारी, उपयोगी तथा उद्देश्यअनुसार सफल रहेको निष्कर्ष निकाल्न सकिन्छ। यस कार्यक्रमले स्थानीय नागरिकहरूको स्वास्थ्य सुधारमा उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याएको छ। आगामी आर्थिक वर्षहरूमा पनि यस्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता तथा विस्तार गरिएमा जनस्वास्थ्य क्षेत्रमा थप सकारात्मक प्रभाव पर्ने अपेक्षा गर्न सकिन्छ।

१०. सुझाव

- आयुर्वेद गाउँघर कार्यक्रमलाई वार्षिक रूपमा निरन्तर सञ्चालन गरिनु पर्ने।
- थप जनशक्ति तथा औषधिको व्यवस्था गरिनु पर्ने।
- दुर्गम वडाहरूलाई प्राथमिकतामा राखी कार्यक्रम विस्तार गरिनु पर्ने।

पेश गर्ने निकाय:

रुपेन्द्र बुढा

पदः बैध (सहायक चौथो)

नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र, मेल्लेख

मितिः २०८२।१२।२४